

Een Belgische Vissersschool te La Rochelle in 1940?

door Jean Pierre FALISE

Onlangs kwam ons museum, dank zij de familie Looze en mevr. Monique Lanoye, in het bezit van interessante documenten betreffende de Belgische vissersvloot in de periode 10 mei - eind juni 1940. Deze documenten zijn opgesteld door dhr. Léon LOOZE, directeur van de Zeevaartschool te Oostende en gedateerd op 07 juni 1940.

Daaruit blijkt o.a. dat een groot gedeelte van deze vissersvloot zich in de haven van La Rochelle bevond en dat de families verspreid waren over de dorpen Marsilly en Charron, op ongeveer 8 km. van La Rochelle.

Op een vergadering van 04 juni 1940 drukten de reders en/of eigenaars van deze schepen de wens uit over te gaan tot het oprichten van een visserijschool, waar de kinderen van de vissers les zouden kunnen volgen. Deze wens was hun ingegeven door het feit dat, na de oorlog van 1914-18, juist door het ontbreken van dit onderwijs, grote moeilijkheden waren ontstaan bij de vorming van schippers ter visserij.

Bij een bezoek aan de dorpen Marsilly en Charron kwam dhr. LOOZE tot het besluit dat ongeveer een dertigtal jongens, tussen de 8 en 15 jaar, in aanmerking kwam om les te volgen. De jongste zouden algemene cursussen volgen en de oudsten zouden opgeleid worden in het vissersberoep (zie bijlage 1).

Lesgevers waren er ter plaatse. Inderdaad, buiten dhr. LOOZE bevonden zich dhr. DE WISPELAERE en dhr. SPRINGUEL, beiden van de Zeevaartschool Oostende, en dhr. VERBIEST van de Vrije Vissersschool, zich te La Rochelle.

Er werd zelfs geopperd om avondcursussen (beroeps- en vervolmakingscursussen) te geven aan het varende personeel dat zich wilde voorbereiden tot het examen van leerling-schipper of schipper en motorist (zie bijlage 2).

De administrateur van de Zeevaartinspectie te La Rochelle was bereid een lokaal ter beschikking te stellen.

Dit voorstel werd overgemaakt aan de Directeur-Generaal van het Beheer van het Zeewezen, die zich te Labarde bevond. Reeds op 12 juni gaf hij een gunstig antwoord maar stelde wel twee vragen. Waar zou de school gevestigd worden, te La Rochelle of te Marsilly, en waren er geen kinderen verspreid over andere dorpen? Hij drukte de wens uit dat de school centraal zou gelegen zijn zodat verre en kostelijke verplaatsingen zouden uitgesloten zijn.

Uit deze gegevens blijkt duidelijk dat iedereen er toen nog van overtuigd was dat Frankrijk de oorlog zou winnen of dat de oorlog minstens nog niet verloren was.

Het liep anders af dan verwacht want op 22 juni 1940, en spijs de oproep van 18 juni door De Gaulle, werd de wapenstilstand getekend tussen Duitsland en Maarschalk Pétain.

Reeds op 28 juni liet de Kommandantur te La Rochelle, door middel van aanplakbrieven, weten dat alle vluchtelingen zo vlug mogelijk naar hun haardstede moesten terugkeren.

Van het oprichten van een vissersschool te La Rochelle was er uiteraard geen sprake meer.

BIJLAGE 1

Lijst van de eventuele leerlingen die in de omstreken van La Rochelle wonen.

Marsilly

LAPLASSE Arthur	geboren te De Panne	06 augustus 1915
TRANNAUVULLE Frans	Oostende	10 september 1928
PEERE Roger Léon	Oostende	27 augustus 1925
OCKET Julien	Oostende	15 juni 1923
LEGEIN François	Oostende	04 mei 1926
VERLEENE Roger	Oostende	02 maart 1923
VERLEENE Marcel	Oostende	20 augustus 1930
DUYCK Raymond	Oostende	24 mei 1913
ZONNEKEYN Roger	Oostende	31 maart 1929
PINCKET Emile	Oostende	14 december 1921
PINCKET Jean	Oostende	11 juli 1925
VEREECKE Raphaël	De Panne	10 december 1923
VIAENE Roger	Oostende	22 september 1927
STORM Grégoire	Wulpen	17 juni 1923
STORM Jean-Baptiste	Wulpen	22 juni 1925
NYVILLE Hubert	Oostende	17 maart 1921
NYVILLE Lucien	Oostende	08 juni 1924
NYVILLE Benjamin	Oostende	17 maart 1921
ACKERMAN Albert	Corbeil	27 december 1917
ACKERMAN Robert	Koksijde	08 oktober 1922

Charron

KLAUSING André	Milford Haven	04 oktober 1916
VANDERWAL Robert	Oostende	09 oktober 1930
DECLOEDT Roger	Bredene	22 mei 1930
BAERT Roger	Oostende	09 juni 1932
DAVID Jean	Oostende	27 december 1927

Te Esnandes, Nantilly et Nieul s/mer, zijn er geen kinderen van de Belgische kust.

BIJLAGE 2

Lijst van de eventuele kandidaten voor de scheepvaartexamens

Schip	Naam	Plaats/datum geboorte	hoedanigheid
O.236 (1)	DURIE Roger	Oostende - 28 februari 1923	matroos
O.245(2)	DESAEVER Armand	Koksijde, - 18 maart 1916	matroos
O.192(3)	NYVILLE Benjamin BEYEN Ferdinand	Oostende - 17 maart 1921 De Panne - 29 juni 1923	licht matroos scheepsjongen
O.122(4)	BILLIAERT Pierre	Duinkerke - 09 mei 1914	matroos
O.250	RATHE Marcel VERMINCK Albert	Nieuwpoort - 04 mei 1924 Veurne - 07 september 1920	scheepsjongen matroos
O.300(6)	DUTRIEUX Hendrik CAURA Marcel BEDERT Engel	Oostduinkerke - 01 augustus 1921 Zarren - 31 augustus 1922 Oostduinkerke - 21 december 1924	matroos lichtmatroos scheepsjongen
O.306(7)	PYLYSER Georges MAJOR Victor VANHOVE Jérôme	Oostduinkerke - 09 april 1924 Leanington - 30 juli 1918 De Panne - 03 maart 1916	scheepsjongen matroos matroos
O.263(8)	OCKET Julien GUILBERT Pierre ACKERMAN Albert	Oostende - 15 juni 1923 Le Havre - 25 april 1915 Corbeil - 27 december 1917	scheepsjongen matroos matroos
O.217(9)	VERLEENE Marcel VANDENBROEK Charel VERLEENE André	Oostende - 02 maart 1923 Dieppe - 16 maart 1918 Oostende - 06 augustus 1926	licht matroos matroos scheepsjongen
O.345(10)	VEREECKE Raphaël GHYS Henri PINCKET Emile	De Panne - 10 december 1923 Antwerpen - 23 april 1921 Oostende - 19 december 1921	scheepsjongen matroos lichtmatroos

- (1) Eigenaar O.236: Henri LAPLACE, Oostende.
 (2) O.245: L. VERHAEGHE en F. VANDAMME, Koksijde.
 (3) O.192: R. NYVILLE, Oostende.
 (4) O.122: L. VIAENE, Oostende.
 (5) O.250: Jaak VIAENE, Oostende.
 (6) O.300: Frans HUYSEUNE, De Panne.
 (7) O.306: idem.
 (8) O.263: Jaak VIAENE, Oostende.
 (9) O.217: Karel VERLEENE, Oostende.
 (10) O.345: Henri GHYS en Louis ZONNEKEYN, Oostende.